

OWE 3a: Python II

**Geavanceerde concepten
in Python en
programmeren voor
bio-informatica
toepassingen**

Opzet OWE 3a

Les	Onderwerp	Theorie	Opgaven
1	<ul style="list-style-type: none"> Review Python I Pseudocode Flowcharts Documenteren en Testen 	H1..8 SowP*	Afvinkopdracht 1
2	<ul style="list-style-type: none"> Graphs Strings 	Matplotlib tutorial H9 More about Strings	Afvinkopdracht 2
3	<ul style="list-style-type: none"> Datastructuren: Dictionaries Sets 	H10 Dictionaries and Sets	Afvinkopdracht 3
4	<ul style="list-style-type: none"> Text and Language Processing Regular Expressions 	H7 DiP **	Afvinkopdracht 4
5	<ul style="list-style-type: none"> Object-Oriented Programming 	H11 Classes and Object-Oriented Programming H12 Inheritance	Afvinkopdracht 5
6	<ul style="list-style-type: none"> Recursion 	H13 Recursion	Afvinkopdracht 6
7	<ul style="list-style-type: none"> GUI Programming 	H14 GUI Programming	Voorbeeld thematoets

*SowP: Starting out with Python

**DiP Dive into Python

Agenda

- **Strings**
- **Regular Expressions**

Waarom Strings?

- In de bio-informatica maken we erg veel gebruik van (tekst)zoekopdrachten
- Deze zoekopdrachten zijn gericht op teksten in wetenschappelijke artikelen
- Of zoekopdrachten op patronen in DNA/RNA en eiwitten

Textmining

- Er is een heel vakgebied wat zich bezig houdt met zoekopdrachten in tekst
- Dit vakgebied – textmining – onderzoekt bijvoorbeeld of het mogelijk is nieuwe verbanden te vinden door teksten te analyseren

Agenda

- **Strings**
- **Regular Expressions**

Strings

- **Strings hebben we al veel gebruikt**
- **Onder andere String manipulatie met de slicing methode:**
- **“Hello World!”[2:4]**

Strings

- **Strings hebben zelf methodes, functies die we met de puntnotatie kunnen aanroepen:**
- **“Hello World!”.upper()**

String functies

- **str.find(substr)**
  - Zoeken naar een substring
- **str.replace(old, new)**
  - Vervanging van een substring
- **str.split(delim)**
  - Splitsen op basis van een teken
- **str.join(seq)**
  - Plakken van strings
- **str.strip( )**
  - Verwijderen van spaties

String functies

- **str.rstrip( )**
  - Verwijderen van spaties rechts
- **str.upper( )**
  - Omzetten naar hoofdletters
- **str.isupper( )**
  - Toetsen of een string uit hoofdletters bestaat
- **str.isdigit( )**
  - Toetsen of het cijfers zijn

Samenvatting

- **Strings zijn geschikt om korte teksten in op te slaan**
- **Strings hebben zelf methodes om met Strings te werken**

Waarom programmeren?

- <http://tedxtalks.ted.com/video/You-Should-Learn-to-Program-Chr>
- <http://www.tedxsmu.org/talks/christian-genco-you-should-learn-to-program-tedxsmu-salon-2012>

Agenda

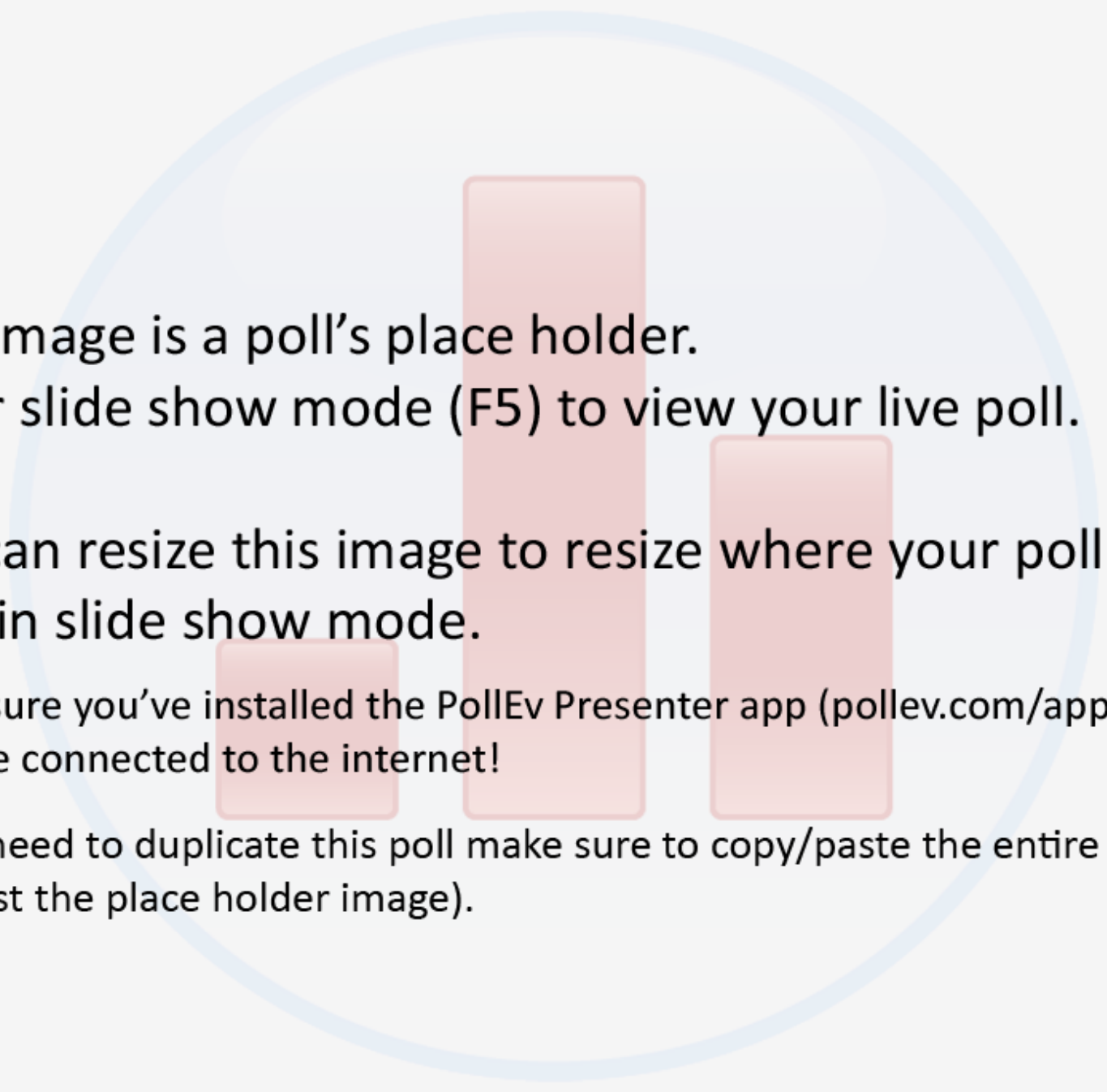
- **Strings**
- **Regular Expressions**
  - Wat zijn regular expressions?
  - Regels voor regular expressions
  - Toepassingen

Regular Expressions

- Het zoeken van substrings in strings is mogelijk
- Bijvoorbeeld
- “Hello World!”.find(“o”)
- Maar wat als je zowel Hello World! als Hallo Wereld! zoekt?

Regular Expressions

- Regular Expressions geven je de mogelijkheid om complexe tekstpatronen te zoeken
- In de bio-informatica zijn we heel erg vaak op zoek naar complexe tekstpatronen

This image is a poll's place holder.
Enter slide show mode (F5) to view your live poll.

You can resize this image to resize where your poll will
load in slide show mode.

Make sure you've installed the PollEv Presenter app (pollev.com/app)
and are connected to the internet!

If you need to duplicate this poll make sure to copy/paste the entire slide
(not just the place holder image).

Hello World!

- Om te zoeken op Hello World! En Hallo Wereld kunnen we een regular expression gebruiken
- H[ea]llo W[oe]re?ld

Online Regular Expressions

/ H[ea]llo W[eo]re?ld!

Your test string

```
Dag Wereld!  
Hello World!  
Hi World!  
Hallo Wereld!
```

Regular expressions

- Vaak wordt “regular expression” afgekort tot “regexp”, “regex”, of “re”
- Regular Expressions vind je terug in databases en op bijvoorbeeld Linux systemen

Basis

- De basis van een regular expression is het interpreteren van speciale karakters

Waar?

- **Regular expressions zijn te gebruiken in iedere programmeertaal**
  - Python
  - Java
  - SQL
- **Op ieder system**
  - Linux (UNIX)
  - Windows
  - Mac
- **In heel veel applicaties**

Speciale karakters (1/2)

- Karakters in regular expressions

Karakter	Betekenis
.	Precies een willekeurig teken
*	0, 1 of meer van het voorgaande teken
+	1 of meer van het voorgaande teken
?	Exact 0 of 1 van het voorgaande teken
^	Geeft aan dat het er mee moet beginnen
\$	Geeft aan dat het er mee moet eindigen

Speciale karakters (2/2)

- **Karakters in regular expressions**

Karakter	Betekenis
[ ]	Aantal tekens Een ^ aan het begin van [^] geeft de inverse
( )	Een groep
\	Escape
{m,n}	Minimaal m en maximaal n van het voorgaande teken

Toepassingen van Regular Expressions

- Zoeken van een postcode in een tekst
- Zoeken van een voorkomen op Linux
- Vervangen van tekst in Notepad++

Nederlands postcode

Your regular expression in: Python ▼

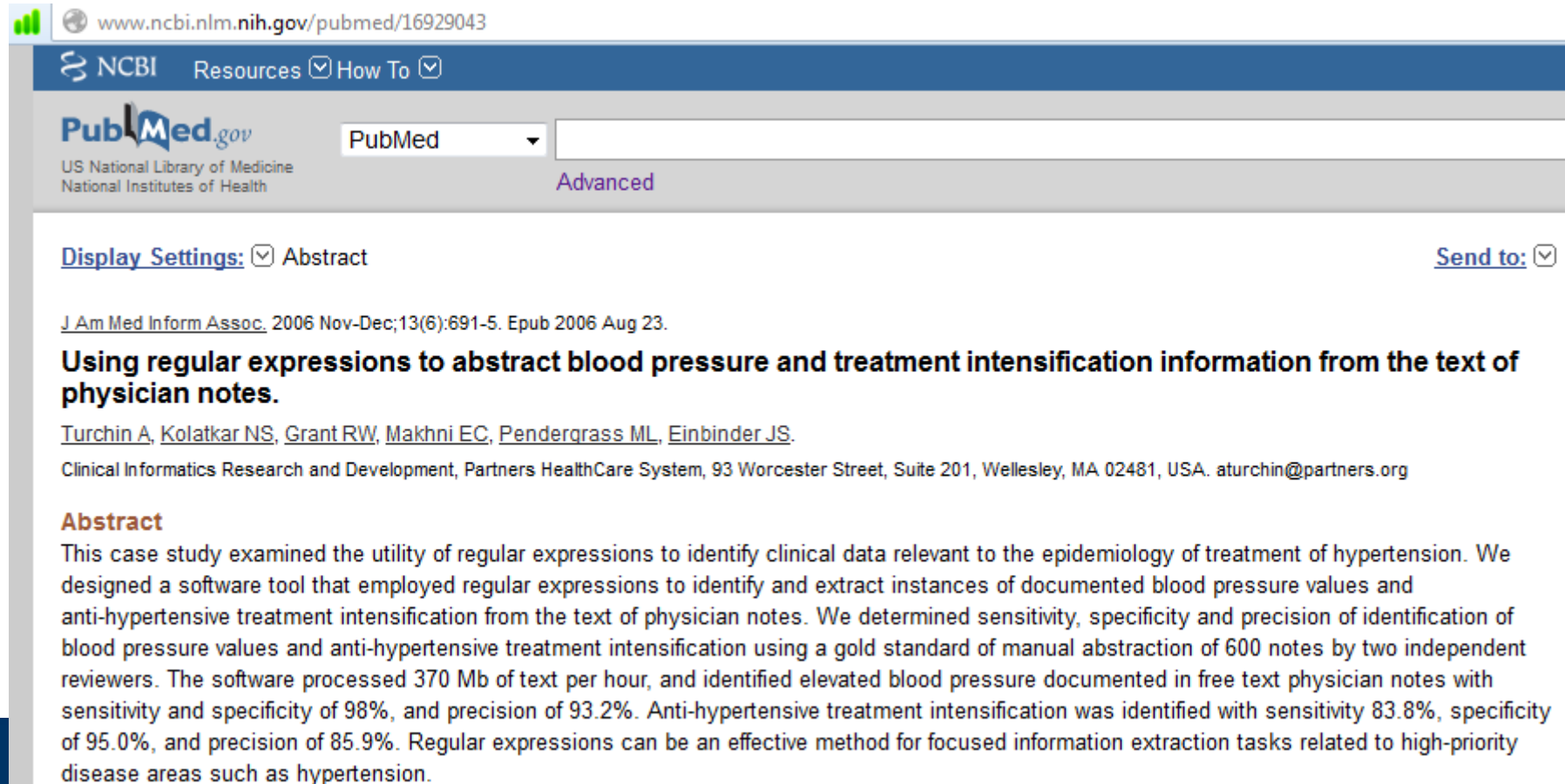
" `[1-9]\d{3}\s?[a-zA-Z]{2}` " g ?

Your test string

[\[-\]](#)

```
1234 AA
0000 AB
2121 12
2176 BB
1120 11
A219 BB
6543 AA
```

Beschrijvingen doorzoeken

www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/16929043

NCBI Resources ☒ How To ☒

PubMed.gov

US National Library of Medicine
National Institutes of Health

[Display Settings:](#) ☒ Abstract [Send to:](#) ☐

J Am Med Inform Assoc. 2006 Nov-Dec;13(6):691-5. Epub 2006 Aug 23.

Using regular expressions to abstract blood pressure and treatment intensification information from the text of physician notes.

[Turchin A](#), [Kolatkar NS](#), [Grant RW](#), [Makhni EC](#), [Pendergrass ML](#), [Einbinder JS](#).

Clinical Informatics Research and Development, Partners HealthCare System, 93 Worcester Street, Suite 201, Wellesley, MA 02481, USA. aturchin@partners.org

Abstract

This case study examined the utility of regular expressions to identify clinical data relevant to the epidemiology of treatment of hypertension. We designed a software tool that employed regular expressions to identify and extract instances of documented blood pressure values and anti-hypertensive treatment intensification from the text of physician notes. We determined sensitivity, specificity and precision of identification of blood pressure values and anti-hypertensive treatment intensification using a gold standard of manual abstraction of 600 notes by two independent reviewers. The software processed 370 Mb of text per hour, and identified elevated blood pressure documented in free text physician notes with sensitivity and specificity of 98%, and precision of 93.2%. Anti-hypertensive treatment intensification was identified with sensitivity 83.8%, specificity of 95.0%, and precision of 85.9%. Regular expressions can be an effective method for focused information extraction tasks related to high-priority disease areas such as hypertension.

Voorbeelden

Regular Expression	Voorbeeld hits	Geen hit op
H[ea]llo	Hello en Hallo	Hollo
TATA[AT][AT]	TATAAT, TATATT, TATAAA	TATAGC
....huis (vier puntjes)	Woonhuis, koophuis, leeghuis	Ziekenhuis
.*huis	Ziekenhuis	Ziekenhuisje
.*huis.*	huismus, Verhuis-service	Huizen
.+huis	Thuis	huis

Voorbeelden

Regular Expression	Voorbeeld hits	Geen hit op
(ATG GTA)	ATG, GTA	ATA
TATA[^AT]	TATAC, TATAG	TATAA
A{2,4}G	AAAAG, AAG	AG
.{2,4}G	CCGCC	AGAA

Voorbeelden

Regular Expression	Voorbeeld hits	Geen hit op
\?	?	A
\\	\	A
[0-9]{2,3}	218, 29, 42, 263	1, A
[a-z]*	hallo	Hallo

Regular Expressions in Python

Overzicht re functies

Functie	Functionaliteit
search	Zoeken naar een overeenkomst
replace	Vervangen van een
split	Splitsen op reguliere expressie

Search

- **`re.search(pattern, string, flags=0)`**
  - Pattern is het te zoeken patroon: de reguliere expressie
  - String is de tekst waarin je het patroon wilt vinden
  - Flags heeft een default 0, geef je meestal dus niet mee. Hiermee kun je opties meegeven.

Voorbeeld van search

- `import re`
- `line = "AGGGGGCCACATTAATGATGGA
GTATAGGAGTA"`
- `matchObj = re.search( r'.*ATG\.*', line)`
- `print (matchObj)`
- Hiermee zien we of er een hit is of niet
  - Bij geen hit → None
  - Bij wel een hit object referentie
<_sre.SRE_Match object at 0xb7408db0>

Voorbeeld

```
import re
lines = ["Bio-informatica studenten van"
, "de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen"
, "blijken zeer gewilde stagiaires te zijn"
, "Dat komt onder andere doordat zij zeer"
, "bedreven zijn in het schrijven van"
, "Regular Expressions" ]

for line in lines:
    if re.search('[A-H]+', line):
        print (line)

>>>
Bio-informatica studenten van
de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Dat komt onder andere doordat zij zeer
Regular Expressions
>>> |
```

Replace

- `re.sub(pattern, repl, string, max=0)`

Splitting

- `re.split(pattern, string, maxsplit=0, flags=0)`

```
import re
sequence = "ATAGGAGATGAGGAGCCAGTAGAGTATGAG" #Sequentie
pattern = '([ATGC]{3})' #Regular expression
print (re.split (pattern, sequence))
```

Groepen

- Met ronde haken geef je aan dat er een groep is die een match heeft
- Deze groepen kun je er uit halen door `match.group()` uit te vragen

```
def reverse_columns(line):  
    match = re.search(r'^\s*(\d+)\s+(\d+)\s*$', line)  
    if not match:  
        return line  
    return match.group(2) + ' ' + match.group(1)
```

Regular Expressions in de biologische sequenties

Splitsen in codons

- `import re`
- `sequence =`
`“AGAGATGAGGAGGCCAGT”*100`
- `pattern = "([ATGC]{3})“`
- `print (re.split (pattern, sequence))`

Sequenties voorspellen structuur en functie van genen

- Een van de bekendste genen is p53
- Dit gen kent een geconserveerde regio:
MCNSSCMGGMNRR
- Als deze substring in je eiwit voorkomt is het aannemelijk dat het p53 is of een verwant eiwit

Zoeken van een string

- **site in sequence – weten we of de substring erin voorkomt**
- **sequence.find(site) – retourneert de positie van de substring**
- **sequence.count(site) – retourneert het aantal voorkomens van de substring**

Zit p53 in de sequentie?

```
>>> p53 = "MCNSSCMGGMNRR"  
>>> protein = "SEFTTVLYNFMCNSSCMGGMNRRPILTIIS"  
>>> protein.find(p53)  
10  
>>> protein[10:10+len(p53)]  
'MCNSSCMGGMNRR'  
>>>  
,
```

P53 heeft echter varianten

- Na verder onderzoek ontdek je dat p53 in meerder varianten voorkomt
- Hoe beschrijf je dit patroon?

MCNSSC**M**GGMNRR

of

MCNSSC**V**GGMNRR

PROSITE

- PROSITE is een database met eiwit patronen
- <http://au.expasy.org/prosite/>
- P53:
<http://prosite.expasy.org/PDOC00301>
- Signaturen:
<http://prosite.expasy.org/cgi-bin/prosite/prosite-search-ful?SEARCH=signature>

Patterns op expasy

- <http://prosite.expasy.org/PDOC00032>
- Antennapedia: pattern

Antennapedia

- Wild type *Drosophilla melanogaster* links met antennapedia rechts
(Bron: http://en.wikipedia.org/wiki/Drosophila_melanogaster 14-feb-2014)

Zoek ANTENNAPEDIA

Zie je het patroon [LIVMFE][FY]PWM[KRQTA]?

MDPDCFAMSS	YQFVNSLASC	YPQQMNPQQN	HPGAGNSSAG	GSGGGAGGSG	GVVPSGGTNG
GQGSAGAATP	GANDYFPAAA	AYTPNLYPNT	PQPTTPIRRL	ADREIRIWWT	TRSCSRSDCS
CSSSSNSNSS	NMPMQRQSCC	QQQQQLAQQQ	HPQQQQQQQQ	ANISCKYAND	PVTPGGSGGG
GVSGSNNNNN	SANSNNNNSQ	SLASPQDLST	RDISPKLSPS	SVVESVARSL	NKGVLGGS LA
AAAAAAGLNN	NHSGSGVSGG	PGNVNVPMHS	PGGGDSDSES	DSGNEAGSSQ	NSGNGKKNPP
QIYPWMKRVH	LGTSTVNANG	ETKRQRTSYT	RYQTLELEKE	FHFNRYLTRR	RRIEIAHALC
LTERQIKIWF	QNRMRKWKKE	HKMASMNIVP	YHMGPYGHPY	HQFDIHPSQF	AHL SA

Daarom hebben we computers!

Regular Expressions in het kort

Regular Expressions

bol.com

Cadeaubon Verkoop Zakelijk bestellen Actiefolder Fotoservice

regular expressions

Alle boeken ▼

ZOEKEN

[BOEKEN](#)
[MUZIEK](#)
[DVD](#)
[GAMES](#)
[SPEELGOED](#)
[BABY](#)
[KOKEN & TAFELN](#)
[MOOI & GEZOND](#)
[COMPUTER](#)
[ELEKTRONICA](#)

 GRATIS RETOURNEREN
  30 DAGEN BEDENKTIJD
  DAG & NACHT BEREIKBAAR
 Gratis verzending vanaf 20 euro
 VEILIG BETALEN

[Home](#) > [Boeken](#) > Alle boeken: regular expressions

CATEGORIEËN

[Computer \(20\)](#)
[Geschiedenis en politiek \(1\)](#)

TAAL

[Engelse boeken \(20\)](#)
[Duitse boeken \(2\)](#)

PRIJS

[Tot € 10 \(2\)](#)
[Tot € 20 \(6\)](#)
[Tot € 30 \(13\)](#)
[Meer](#)

22 resultaten gevonden voor 'regular expressions' in Alle boe

Sorteer op: Relevantie ▼

Toon res

Regular Expressions | Jan Goyvaerts
 The Complete Tutorial

Engels - Paperback | 2006

This thorough tutorial teaches you the complete regular expression syntax. Detailed examples and descriptions of how regular... [Meer](#)

bol.com
 GEEN AFBEELDING BESCHIKBAAR

Regular Expressions

Computing, String (computer science), FormalLanguage, Compiler-compiler, Specification (technical standard), Text Editor, Programming Language, Pattern, Wildcard Character

Voorbeeld opgave

- Gegeven is '[LG].{4,5}[FYW]' als regular expression. Dit betreft een patroon dat voorkomt in een humaan proteïne. Op welke peptide zal dit patroon een hit leveren?
- a. LALALCY
- b. LFYFLAL
- c. LALALCG
- d. LFYYLAL

Voorbeeld opgave

- Gegeven is '[^L].{4,5}[FYW]' als regular expression. Dit betreft een patroon dat voorkomt in een humaan proteïne. Op welke peptide zal dit patroon een hit leveren?
- a. LLAALALCY
- b. LAFYFLALW
- c. LAALALCG
- d. LAFYYLAL

Voorbeeld opgave

- Gegeven is '(ACA|CAF){4}[^C]{2}' als regular expression. Dit betreft een patroon dat voorkomt in een humaan proteïne. Op welke peptide zal dit patroon een hit leveren?
- a. CACAALALCY
- b. CAFYFLALWA
- c. CACACACCGC
- d. ACAFYYLALCA

Hoeveel zinnen?

```
import re
```

```
lines = ["Bio-informatica studenten van"  
, "de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen"  
, "blijken zeer gewilde stagiaires te zijn"  
, "Dat komt onder andere doordat zij zeer"  
, "bedreven zijn in het schrijven van"  
, "Regular Expressions" ]
```

```
for line in lines:
```

```
    if re.search('[x]+', line):  
        print (line)
```

Hoeveel zinnen?

```
import re
```

```
lines = ["Bio-informatica studenten van"  
, "de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen"  
, "blijken zeer gewilde stagiaires te zijn"  
, "Dat komt onder andere doordat zij zeer"  
, "bedreven zijn in het schrijven van"  
, "Regular Expressions" ]
```

```
for line in lines:
```

```
    if re.search('[C-H]+', line):  
        print (line)
```

WHENEVER I LEARN A
NEW SKILL I CONCOCT
ELABORATE FANTASY
SCENARIOS WHERE IT
LETS ME SAVE THE DAY.

OH NO! THE KILLER
MUST HAVE FOLLOWED
HER ON VACATION!

BUT TO FIND THEM WE'D HAVE TO SEARCH
THROUGH 200 MB OF EMAILS LOOKING FOR
SOMETHING FORMATTED LIKE AN ADDRESS!

IT'S HOPELESS!

EVERYBODY STAND BACK.

I KNOW REGULAR
EXPRESSIONS.

Samengevat

- **Regular Expressions zijn zeer krachtig**
- **Ze voorkomen dat je onnodig complexe programmeeropdrachten geeft**
- **Regular Expressions zijn in veel programma's te gebruiken en in vrijwel alle programmeertalen en databases**

**In deze uitgave is géén auteursrechtelijk beschermd werk
opgenomen**

**HOGESCHOOL VAN ARNHEM EN
NIJMEGEN**